

KISIMEN ÇÖZÜMLER

22 / 12 / 2016

MAT 201 - Analiz III / IV. KSS

(Matematik Bölümü I. & II. Öğretim Programları)

Adı Soyadı :

Hüseyin IRMAK

No.:

25 25 25

İmza :

IR

Soru: Aşağıda verilenlerden sadece birini seçiniz ve isteneni gerçekleştiriniz. (100p.)

(a) Verilen fonksiyonlardan sadece birini seçiniz ve seçtiğiniz fonksiyonun verilen noktadaki (1. mertebeden) kısmi türevlerini türev tanımını kullanarak bulunuz.

(i) $f(x, y) = \frac{y}{x}$ ve $(-1, 1)$

(ii) $f(x, y, z) = \frac{z}{x+y}$ ve $(1, 0, -1)$

(b) Verilen fonksiyonlardan sadece birini seçiniz ve isteneni bulunuz.

(i) $f(x, y) = \sin\left(\frac{x}{y}\right)$ ise $f_{yx} = ?$

(ii) $f(x, y) = z \cos\left(\frac{x}{y}\right)$ ise $f_{zxy} = ?$

Çözüm:

Yine size biraz ödün bırakmak açısından,

sadece (a)'da (ii) yi ve (b)'de de (i) yi çözelim.

Çözüm / (a) - (ii): Yani $f_x(1, 0, -1)$, $f_y(1, 0, -1)$ ve $f_z(1, 0, -1)$ değerlerinin Türev Tanımıyla bulunması isteniyor. Yine size ödün çıkarmak açısından, sadece $f_y(1, 0, -1)$ 'i ben sonuçlandırıyorum. Diğerlerini de sizler sonuçlandırınız. 😊

$$f_y(1, 0, -1) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1, 0+h, -1) - f(1, 0, -1)}{h} \quad (= \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix})$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{-1}{0+h+1} - \frac{-1}{1+0}}{h}$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{-1}{1+h} + 1}{h}$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{h}{h(1+h)} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{1}{1+h} = 1$$

Ders ve Sınav Sorumlusu : Prof. Dr. Hüseyin IRMAK, ÇAKU Matematik Bölümü Öğretim Üyesi.

elde edilir. (Gerçekten de;

$$f_y|_{(1,0,-1)} = \frac{-z}{(x+y)^2} \Big|_{(1,0,-1)} = 1 \text{ dir.}$$

😊

1

$$f_x(1,0,-1) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1+h,0,-1) - f(1,0,-1)}{h}$$

$$= \dots \dots \text{☹}$$

$$f_z(1,0,-1) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1,0,-1+h) - f(1,0,-1)}{h}$$

$$= \dots \dots \text{☹}$$

— 0 —

Görüm / (b)-(c):

$$f_y = \left[\sin\left(\frac{x}{y}\right) \right]_y = \left(\frac{x}{y}\right)_y \cos\left(\frac{x}{y}\right) = -\frac{x}{y^2} \cos\left(\frac{x}{y}\right)$$

ve buradan da

$$(f_y)_x = f_{yx} = \left[-\frac{x}{y^2} \cos\left(\frac{x}{y}\right) \right]_x$$

$$= \left(-\frac{x}{y^2}\right)_x \cos\left(\frac{x}{y}\right) + \left(-\frac{x}{y^2}\right) \left[\cos\left(\frac{x}{y}\right)\right]_x$$

$$= -\frac{x}{y^2} \cos\left(\frac{x}{y}\right) - \frac{x}{y^2} \cdot (-1) \cdot \left(\frac{x}{y}\right)_x \sin\left(\frac{x}{y}\right)$$

$$= -\frac{x}{y^2} \cos\left(\frac{x}{y}\right) + \frac{x}{y^2} \cdot \frac{1}{y} \sin\left(\frac{x}{y}\right)$$

$$= -\frac{x}{y^2} \cos\left(\frac{x}{y}\right) + \frac{x}{y^3} \sin\left(\frac{x}{y}\right)$$

$$= \frac{x}{y^2} \left[-\cos\left(\frac{x}{y}\right) + \frac{1}{y} \sin\left(\frac{x}{y}\right) \right]$$

elde ederiz. (Diğerini umutmayın!!! ☹)